Homes for all Cymru
Cartrefi i Gymru Gyfan

Grŵp Trawsbleidiol y Senedd ar Dai

07 Chwefror 2022

Yn bresennol

Enw	Sefydliad
Mabon ap Gwynfor AS	Senedd Cymru (Cadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol)
Carolyn Thomas AS	Senedd Cymru
Heledd Fychan AS	Senedd Cymru
Huw Irranca-Davies AS	Senedd Cymru
Sarah Murphy AS	Senedd Cymru
Sioned Williams AS	Senedd Cymru
Peredur Owen Griffiths AS	Senedd Cymru
Eleri Griffiths	Swyddfa Heledd Fychan AS
Elin Hywel	Swyddfa Mabon ap Gwynfor AS
Rhys Taylor	Swyddfa Jane Dodds AS
Ryland Doyle	Swyddfa Mike Hedges AS
Y Cynghorydd Alun Mummery	Cyngor Sir Ynys Môn
Y Cynghorydd Craig ab Iago	Cyngor Gwynedd
Sandra Canham	Cyngor Caerdydd
Tony Thomas	Cyngor Sir Ddinbych
Jane Oates	Cyngor Sir Fynwy
Joy Williams	Cyngor Dinas Casnewydd
Steve Porter	Cyngor Abertawe
Ruth Power	Shelter Cymru
Jennie Bibbings	Shelter Cymru
Rob Simkins	Shelter Cymru
Steffan Evans	Sefydliad Bevan
Hugh Kocan	Sefydliad Bevan
Amy Lee Pierce	Y Wallich
Thomas Hollick	Y Wallich
Katie Dalton	Cymorth Cymru
Tanya Harrington	Cymorth Cymru
Paul Thompson	Cartrefi Cymunedol Cymru
Bethan Proctor	Cartrefi Cymunedol Cymru
David Rowlands	Tai Pawb
Matt Dicks	Sefydliad Tai Siartredig Cymru
Ceri Cryer	Age Cymru
Bill Rowlands	End Youth Homelessness Cymru
Bob Smith	Canolfan Gydweithredol y DU ar gyfer Tystiolaeth Tai (CaCHE)
Bonnie Williams	Cyfiawnder Tai Cymru
David Kirby	Gofal a Thrwsio Cymru
Gwion Rhisiart	Plaid Ifanc
Becky Ricketts	Undeb Cenedlaethol Myfyrwyr Cymru
Joe Atkinson	Undeb Cenedlaethol Myfyrwyr Cymru
Louisa Devonish	GRT Wales
Jasmine Harris	Crisis
Matt Harris	Ffederasiwn Adeiladwyr Cartrefi Cymru
Geoff Meen	CaCHE / Prifysgol Reading

Mike Theodolou	Shelter Cymru
Allan Shepherd	Canolfan Cydweithredol Cymru
Richard Hauxwell-Baldwin	Sefydliad Elusennol MCS
Shayne Hembrow	Cymdeithas Tai Wales and West
Tim Crahart	Homeshare Cymru
James Radcliffe	Platfform
Tim Thomas	Cymdeithas Genedlaethol Landlordiaid Preswyl (NRLA) Cymru

Ymddiheuriadau

Enw	Rôl
Tom Giffard AS	Senedd Cymru
Natasha Asghar AS	Senedd Cymru
Sam Kurtz AS	Senedd Cymru
Siân Gwenllian AS	Senedd Cymru
Rebecca Evans AS	Senedd Cymru
Mark Drakeford AS	Senedd Cymru
Lesley Griffiths AS	Senedd Cymru
Buffy Williams AS	Senedd Cymru
Llyr Gruffydd AS	Senedd Cymru
Russell George AS	Senedd Cymru
Luke Fletcher AS	Senedd Cymru
Hefin David AS	Senedd Cymru
Y Cynghorydd Lisa Phipps	Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili
Y Cynghorydd Rob Jones	Cyngor Castell-nedd Port Talbot
Y Cynghorydd Lynda Thorne	Cyngor Caerdydd
Sam Parry	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Carys Fon Williams	Cyngor Gwynedd
Suzanne Stephens	Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful
Emily Church	Cymdeithas Tir a Busnesau Cefn Gwlad

Eitem ar yr agenda	Nodiadau
Gair o groeso gan y Cadeirydd	**Mabon ap Gwynfor AS** yn croesawu pawb i'r cyfarfod, gan amlinellu’r agenda ar gyfer y sesiwn, cyn trosglwyddo’r awenau i **Geoff Meen** i gyflwyno’r eitem gyntaf.
Rhoi’r cyd-destun: sut rydym yn diffinio tai fforddiadwy yng Nghymru?	**Geoff Meen** yn agor y drafodaeth, gan sôn am ba mor bwysig yw diffinio fforddiadwyedd wrth ystyried y broses o lunio polisi mewn perthynas â thai. Geoff yn awgrymu y gallwn wneud yn well na’r trefniadau sy’n bodoli ar hyn o bryd mewn cenhedloedd ar draws y DU. **Mabon ap Gwynfor AS** yn diolch i Geoff Meen am ei gyflwyniad ac yn gwahodd cwestiynau.

	Allan Shepherd yn gofyn sut y gall ffactorau allanol – megis pobl sy’n byw y tu allan i Gymru yn prynu ail gartrefi yng Nghymru – effeithio ar fesurau fforddiadwyedd.

	Geoff Meen yn ymateb, gan nodi bod y broblem hon yn bodoli mewn rhannau eraill o'r DU. Gall defnyddio mesurau sy'n seiliedig ar gymarebau rhwng prisiau ac enillion arwain at ddangosydd sy'n llai fforddiadwy na chymarebau rhwng y boblogaeth a’r stoc tai lleol. Geoff yn awgrymu y gall defnyddio mesurau sy’n seiliedig ar ymwelwyr arwain at ddarparu data camarweiniol, yn enwedig wrth fesur y data yn erbyn data incwm ar gyfer ardal. **Y Cynghorydd Craig ab Iago** yn gofyn a fyddai'r effaith ganlyniadol yn cael ei dylanwadu gan gyflogau lleol, o ystyried rhai o'r problemau y mae Gwynedd yn eu hwynebu yn lleol, gyda phobl yn symud i'r ardal. **Geoff Meen** yn rhoi eglurder ynghylch y pwyntiau am yr effaith ganlyniadol, gan awgrymu bod cymarebau rhwng cenhedloedd o ran prisiau tai yn tueddu i symud mewn cylchoedd. Geoff yn awgrymu, er ein bod mewn cyfnod o gynnydd ar hyn o bryd, bydd edrych ar dueddiadau yn y tymor hir, yn rhoi data gwell ar gyfer gwneud asesiadau ynghylch twf o ran prisiau tai a thaflwybrau posibl yn y dyfodol. **Matt Dicks** yn holi am y ffenomenon sy'n dod i'r amlwg, sef bod pobl yn symud tua'r gorllewin yn sgil cynnydd mewn cyfleoedd i weithio’n ystwyth o gymharu â’r cyfnod cyn y pandemig. Matt yn awgrymu bod nifer y bobl ar gyflogau uwch yn symud i ardaloedd sydd â chyflogau is, ac y bydd hyn yn effeithio ar brisiau tai a fforddiadwyedd yn yr ardaloedd hynny. **Geoff Meen** yn cytuno bod hyn yn cael effaith. Geoff yn dweud, fodd bynnag, fod symudiadau a newidiadau mewn prisiau yn ymatebion arferol yn y farchnad, ac y byddai'n synnu pe bai’r ffaith bod pobl yn symud oedd yr unig ffactor ar waith o ran ysgogi cynnydd mewn prisiau. Geoff yn awgrymu bod angen rhoi ystyriaeth ofalus i’r broses o lunio polisi o ran perthynas Cymru ag economi ehangach Prydain Fawr a pholisïau ariannol / cyllidol. Geoff yn synhwyro bod y ffactorau macro hyn yn bwysicach o ran effaith na thueddiadau mudo. **Mabon ap Gwynfor AS** yn diolch i Geoff Meen am ei gyfraniad cyn symud ymlaen at yr eitem nesaf ar yr agenda.
Sylfeini ar chwâl: cipolwg o gyflwr truenus tai myfyrwyr.	**Becky Ricketts** yn amlinellu'r gwaith y mae Undeb Cenedlaethol Myfyrwyr Cymru wedi bod yn ei wneud ynghylch tai myfyrwyr, a hynny mewn partneriaeth ag Undeb Cenedlaethol Myfyrwyr y DU a Shelter Cymru. **Mabon ap Gwynfor AS** yn diolch i Becky Ricketts am ei chyflwyniad a’i chyfraniad, gan amlinellu'r synergedd rhwng y ddau gyfraniad. Mabon ap Gwynfor AS yn cynnig cyfle i’r Aelodau Seneddol sy'n bresennol yn y cyfarfod i gydweithio ar gyflwyno Arolwg Tai Cymru mewn partneriaeth â'r sector tai.
Cloi'r cyfarfod	**Mabon ap Gwynfor AS** yn diolch i'r siaradwyr a phawb arall sy’n bresennol. Mabon ap Gwynfor AS yn atgoffa pawb y bydd y Grŵp

	Trawsbleidiol yn cynnal sesiynau briffio a fydd yn edrych ar y darlun ehangach o ran fforddiadwyedd tai ac yn bwrw golwg fanwl ar feysydd polisi penodol. Mabon ap Gwynfor AS yn atgoffa pawb y bydd crynodeb o'r cyfarfod hwn, yn ogystal â recordiad ohono, ar gael gan Shelter Cymru maes o law, ac yna'n cloi'r cyfarfod.
Dyddiad y cyfarfod nesaf	28 Mawrth 2022 (Sesiwn friffio dros frecwast)